

особистості, сутність якої полягає у готовності здійснювати ініціативні, новаторські ідеї, використовувати творчість у будь-якому виді діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Майорова Н.В. Проблема развития творческой познавательной активности в истории педагогической мысли. *Початкова школа*. 2013. №3. С. 76–80.
2. Чернецька Н.І. Психологічні чинники та особливості розвитку творчого мислення молодших школярів та підлітків. *Вісник Якутського державного університету*. 2009. Т. 6. № 3. С. 96–99.
3. Бушуєва Л.С. Методи активізації творчого мислення молодших школярів. *Початкова школа*. 2008. № 3. С. 13–15.

Ангеліна Черняшук,

студентка VI курсу

Факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Наук. керівник: **О.Б. Голік**, к. пед. наук, доцент (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ ДО НАВЧАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Успішність навчально-виховної роботи в сучасній школі залежить від урахування специфіки психологічних особливостей учнів у перехідні періоди їх життєдіяльності. Аналіз масової шкільної практики свідчить про те, що перехід на другий ступінь загальної освіти не завжди відбувається в учнів безконфліктно і безболісно. Не всі школярі виявляються психологічно готовими до подолання труднощів адаптаційного періоду, не всі піднімаються в своєму розвитку до рівня відповідності новим, більш високим, ніж на першій ступені загальної освіти, вимогам.

Проблема відповідальності набула сьогодні особливу значущість у зв'язку з критичним станом сучасного світу. Усунення критичного стану залежить від людей, від їх активних цілеспрямованих відповідальних дій. Тому особливо зростає значення моральних цінностей особистості, які виступають специфічними регуляторами її поведінки у всіх сферах суспільного життя [2].

Філософський аспект відповідальності представлений у працях Платона, Аристотеля, Канта, Сартра, Франкла, Г. С. Сковороди, С. Ф. Аксімова, Р. І. Косолапова, О. Ф. Плахотного, В. І. Сперанського, О. Г. Спіркіна та багатьох інших і стосується співвідношення об'єктивної необхідності та реальної свободи.

Історико-педагогічні аспекти відповідальності досліджували Я. А. Коменський, Ж.-Ж. Руссо, К. Д. Ушинський, А. С. Макаренко, В. О. Сухомлинський, В. О. Горбачова, З. М. Борисова та інші.

Досліджуючи проблеми відповідальності, психологи І. Д. Бех, Т. Г. Гаєва, С. Б. Сяканов, А. В. Лопуховська, Т. В. Морозкіна, М. В. Савчин вважають, що вона є характеристикою ставлення особистості до людей і визначають її як системну якість, завдяки сформованості якої людина стає

здатною усвідомлювати віддалені наслідки своїх вчинків, у неї розвивається висока сензитивність до моральних ситуацій [1].

Мета нашого дослідження: теоретично обґрунтувати, експериментально визначити формування відповідального ставлення до навчання молодших школярів. Формування відповідального ставлення до навчання у школярів відіграє важливу роль в їх підготовці до самостійного життя, тому що навчання – головна праця школяра і від того, як він нею опановує, буде залежати його подальше життя.

В основу дослідження покладено припущення про те, що формування відповідального ставлення учнів до навчання, рівень самоорганізації значно покращаться, якщо буде забезпечене дотримання таких педагогічних умов:

– урахування особистісного підходу при викладанні дисциплін у початковій школі;

– застосування діагностичних методик при виявленні рівнів сформованості відповідального ставлення до навчання;

– утілення цілеспрямовано розроблених навчально-пізнавальних завдань з розвитку діяльнісно – практичних умінь молодших школярів;

– використання ігрових технологій для формування емоційно-вольових якостей відповідальності учнів до навчання.

Методи дослідження: досягненню мети й розв'язанню поставлених завдань сприяло використання комплексу методів теоретичного і емпіричного дослідження:

– теоретичні – теоретичний та порівняльний аналіз філософської, психологічної, педагогічної та методичної літератури, що дозволило вивчити, узагальнити й систематизувати наукові матеріали з проблеми дослідження; обґрунтування педагогічних умов формування відповідального ставлення до навчання;

– емпіричні – педагогічні спостереження, анкетування, тестування, бесіди, вивчення результатів діяльності учнів та вчителів з метою подальшого аналізу педагогічних явищ; вивчення та узагальнення педагогічного досвіду щодо застосування форм і методів активізації навчання;

Резюмуючи вище викладене, можна зробити деякі висновки:

1. Учні молодшого шкільного віку недостатньо чітко усвідомлюють, що таке „відповідальність”, „відповідальний учень”, не завжди правильно оцінюють прояв цієї якості в себе.

2. Відповідальність у молодшому шкільному віці є недостатньо сформованою якістю.

3. Самооцінка відповідальності впливає на реальний прояв цієї якості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Веденов А.В. Воспитание воли школьника в процессе учебной деятельности. / А.В. Веденов / – М., 1957.

2. Кравцова Е.Е. Психологічні проблеми готовності дітей до навчання в школі. / М.: Педагогіка, 1991. – 152 с. /